

Ljubljana v jeseni

Direktor dr. Dular o jesenskem velesejmu

Ljubljana, 28. avgusta.

Z mrzlično naglico se vrše priprave za jutrišnji otvoritev ljubljanskih jesenskih velesejskih dni. Vse se giblje in mrgoli po pestrem velesejskem prostoru, ki zadobiva v letošnji jeseni še prav posebno obliko. Polne roke dela ima neumorni direktor g. dr. Dular in vendar s svojim stalno dobrodušnim smehljajem napaja reportersko radovednost.

No, kaj pa bo, gospod doktor, na letošnji jesenski velesejski prireditvi posebno novega?

Za ljudi, ki se žele učiti in opazovati stanje poedinih gran našega gospodarstva in pa tudi kulture, so velesejske prireditve vedno zanimive in poučne razstavne prireditve, ki vzbujajo narodno samozavest in ponos na jugoslovansko produktivnost in kulturo. Poleg že tradicionalne in uveljavljene jesenske kmetijske razstave, nadalje higijenske razstave, razstave pohištva in obrtnih izdelkov bo nudila letošnja »Ljubljana v jeseni« zlasti pregled našega tujškega prometa, ki se v zadnjem času vedno bolj uveljavlja in mu posvečajo merodajni faktorji največjo pažnjo. Na tujsko-prometno razstavo sodelujejo vse organizacije, uradi, društva, strokovnjaki Dravske banovine, ki se bavijo z vraščanjem tujškega prometa. Tej razstavi je priključena v dopolnilo »Razstava slovenskih mest«, ki pa ne obsega samo gradiva za tujski promet, marveč vso ono stvarino, ki omogoča zgodovinski in zlasti gospodarski pregled naših mest. Splošno žensko društvo, torej tudi naše slovenske žene so aktivne pri prireditvi letošnje jesenske razstave. One so organizirale zanimivo in pestro razstavo »Novodobno gospodinjstvo«, ki naj po razlago novodobnega racionalnega gospodinjstva in naj bo nazorna učiteljica našim gospodinjstvom in gospodinjstvom pomočnicam. To bi bile v širokih obrisih popolnoma nove razstave jesenske prireditve, seveda pa je še tolikanj detajlnih razstav in razstav, katere vse omeniti in opisati bi vam zavzelo preveč prostora. To nalogo naj reši napram posetnikom razstava sama.

Zakaj ste si zamislili baš prireditev tujsko-prometne razstave?

Tujski promet obeta postati važna grana gospodarstva, zlasti v Dravski banovini, tem prelepem kotičku naše velike države, saj so za to podani vsi predpogoji. Žal se nahaja pri nas tujski promet še v povojih in treba bo veliko intenzivnega in sistematičnega dela do razvoja. Prepričan sem, da bo baš predstoječa tujsko-prometna razstava dala vsem mnogo pobude, razmišljanja, pouka in smisla za to. Razstava naj veepi važnost in gospodarski pomen tujškega prometa našega celokupnega prebivalstva. Od njega bodo imeli koristi vsi sloji, zlasti pa naš kmet, ki se danes obupno bori z gospodarsko krizo za svoj košček zemlje.

Kako si zamišljate, gospod direktor, organizacijo velesejskega v bodoče?

Prvotni namen ljubljanskega velesejskega je bil v tem, da spričo prevratnih sprememb v mednarodnih političnih in gospodarskih odnosih nudi našim gospodarskim krogom sigurno orientacijo, pomaga učvrstiti stare kupčijske zveze in navezati nove ter da se s pospeševanjem prepotrebne izmenjave produktov in izdelkov ustvari čim jačjo gospodarsko adhezijo med posameznimi deli mlade države. Čim so bili ti cilji doseženi, si je staval ljubljanski velesejem nalogo, da organizira trajno, smotreno propagando za naše produkte, s čimer bi se hkrati manifestirala naša gospodarska moč. Cilje, ki si jih je bil staval, zasleduje ljubljanski velesejem še danes smotreno in povsem altruistično v prepričanju, da bodočnost naroda in države ni samo v idealnih dobrinah, marveč predvsem v dobrem in solidno urejenem gospodarstvu. Velesejem pa si je staval še eno veliko nalogo, pripomoči z razstavnimi prireditvami vsem panogam našega gospodarstva in pa tudi kulturi, v kolikor je to mogoče z razstavami, ki zainteresirajo stotisoče našega prebivalstva.

Povojna doba nam je diktirala v življenju in zlasti v gospodarstvu pot do specializacije. Tendence po specializaciji se opaža tudi na ljubljanskem velesejmu od leta do leta vedno bolj. Zadnje čase podčrtava velesejska uprava to še prav posebno in se omejuje zlasti na one grane industrijske, kmetijske in obrtne proizvodnje, ki dajejo velesejmu svoj poseben, samonikel značaj in na one blagovne skupine inozemstva, ki so v domači produkciji še sploh ne, ali v nedovoljni meri zastopane, ki jih pa potrebuje naš konsument. Ljubljanski velesejem želi v bodoče prirejevati letno po enkrat mednarodne vzorčne velesejske, jesenske prireditve pa prav posebno skrbno posvetiti ostalim granam našega gospodarstva in kulturi.

Kakšne načrte imate za prihodnje leto?

Prihodnje leto naj se prvih deset dni meseca junija vrši XII. mednarodni vzorčni velesejem, za september pa pripravljamo veliko vsedržavno higijensko razstavo, razstavo telesne kulture in sporta. Po dosedanjih informacijah in razgovorih polaga ministarstvo za narodno zdravje samo veliko važnost, da se ta razstava vrši čim odličnejše in v čim širšem obsegu.

Kako ste zadovoljni z dosedanjim organizatornim delom?

Na to vprašanje odgovoriti mi je prav težko. Zadovoljen sem, če razstave dosežejo svoj namen, srečen in vesel sem, da Ljubljana s svojimi prireditvami ni na zadnjem mestu, zlasti pa radi razveseljivega dejstva, da pri organizaciji najrazličnejših gospodarskih in kulturnih razstav sodelujejo vsi v poštevi prihajajoči gospodarski in kulturni faktorji cele Slovenije brez razlike. Z organizacijo samo pa ne morem in smem biti nezadovoljen ali zadovoljen jaz, marveč samo jugoslovanska javnost.

Krepko mi je stisnil roko vedno uslužni gospod direktor in že sem se rinil med množico nestrpno čakajočih.

Novomeški oddelek

Prvič v svoji zgodovini stopa iz tujsko-prometnih ozirnov tudi dolenska metropola pred javnost, da odkrije svetu vso svojo romantiko in tihe lepote skalnega svojega gnezda v objemu široke Krke sredi vinskih gor in bajnih Gorjancev, da nazorno pokaže vse ono, kar sta opevala Kette in Trdina ter da prepriča svet o svoji neprecenljivi vrednosti kot letovišče in mu dokaže, koliko je zamudilo, ko je zanemarjal skriti košček paradiža na Dolenjskem. V teku desetih let je med 25 slovenskimi mesti napredovalo po številu prebivalstva največ baš Novo mesto, ki je naraslo za 64,5% ter je danes s

svojimi 4045 prebivalci na osmem mestu v vrstnem redu naših mest.

Takoj ob vstopu v oddelek slovenskih mest je na levo Novo mesto. Velik diorama najbolj pokaže slikovitost položaja. Nad njim transparentna prometna karta, ki označuje lego mesta sredi med Ljubljano in Zagrebom in Karlovcem, med Dol. in Šmarješkimi toplicami.

Zavijemo v notranjščino. Ogromna, 2 kv. metra velika oljnata slika novomeškega umetnika Božidara Jakca. Izgotovil jo je nalašč za to razstavo. In več pastelov. Kompozicija in barve, kot jih pozna le on. Tudi večerno Novo mesto rojaka Ivana Vavpotiča je na vpogled. Delo starejšega datuma. Vmes polno krasnih fotografskih posnetkov iz domačega ateljeja »Gvidona«. Oddelek je prikazan v obliki srednjeveške trdnjave. Na mogočnem stolpu zlat kip ustanovitelja Novega mesta Rudolfa IV. Delo novomeškega kiparja Jakoba Ažmana. Ob stolpu in na nasprotni strani dve častiljivi »purgarski« zastavi. Ena je pa preluknjana iz osvojenih bojov pred 120 leti. V vitrinah ob steni najdemo originalne ustanovne listine srednjeveškega Novega mesta z ogromnimi pečati, dalje knjige, ki se v njih razglablja zgodovina mesta kot tudi literarni sestavki, nanašajoči se na Novo mesto, oziroma njegovo divno okolico. Valvazor, Kette, Trdina, Tavčar, Gangl, Lah, Vrhovec in drugi so zastopani. In dalje novomeški velemožje, v kolikor se je moglo dobiti slik in je dopuščal skromni prostor. Mnogo, mnogo pripravljene materiala, slik, fotografij, načrtov, statistik je moralo vsled pomanjkanja prostora izostati. Vitrine zaključuje Ivanetičev relief novomeške okolice. Celo levo steno pa pokriva velikanska, skoro 8 kv. metrov obsegajoča »Dolina gradov«, ki pač najboljše dokumentira silno važnost in veliko privlačno silo Novega mesta, kot središča tujškega prometa na Dolenjskem. 33 gradov se kot piščeta okoli kolkje gnete okoli dolenske metropole. Svojevrsna posebnost. Načrt zanjo je izvršil novomeški učitelj Viktor Pirnat, čigar radijska predavanja »V dolini gradov« so v pretekli zimi žela toliko zanimanja. To zimo izide njegova knjiga pod gorenjim naslovom. Gradove je naslikal novomeški akademik Nino Zupan.

To in še marsikaj se vidi v prezanjivem novomeškem kotičku. Organizacija razstave je bila poverjena obč. odborniku, učitelju Viktorju Pirnatu, načrt za opremo je izdelal Novomeščan inž. arh. Marjan Mušič, sodelovala sta še akad. slikar Jakac in akademik Zupan.

Kamnik in tujsko-prometna razstava

Diorama delo znanega samouka Janeza Selana

V vrsti slovenskih mest, ki bodo zastopana na tujsko-prometni razstavi v Ljubljani, tudi Kamnik ni smel zaostati, saj ima iz svoje zgodovine zbranega toliko materiala kot malokatero drugo mesto. Največ bo razstavljenega iz znane velike zbirke g. veterinarskega inšpektorja Nikolaja Sadnikarja, slike bo pa oskrbel akad. slikar g. Maks Koželj. Največji križ pa je bil z dioramo. Občinski odbor je naprosil znanega samouka Janeza Selana v Suhadolah pri Komendi, naj jo on napravi. Selan je takoj začel z delom ter je svoj nalogo v najkrajšem času tudi sijajno rešil.

Dvorana mesta Kamnika je izvršena do najmanjših podrobnosti z naravnost pedantsko natančnostjo. Hiše niso izrezljane iz celega, ampak sestavljene iz posameznih delov, katerih je vseh 17 do 18.000! Ako obrneš pogled na mekinjsko cerkev, Mali grad ali Kalvarijo, boš mislil, da gledaš ljubke cerkvice v naravi pred seboj, tako verno so posnete po originalu. Selan ni pozabil niti senčnikov, niti stolov okrog miz. Izdelane so tudi ograje pri vrtovih, plotovi in obzidja. Na poljih boš po barvi lahko spoznal, kjer raste krompir, kje žito, kje sočivje. Po mestnih ulicah pa se spreha — kakor v resnici vedno — čuvar javnega miru — naš mestni stražnik.

Graditelj diorame Janez Selan je sin kmet-skih starišev iz Savelj pri Ljubljani, je star komaj 29 let. Že kot majhen deček je kazal veliko nadarjenost. Obiskoval je trirazredno ljudsko šolo na Ježici, nekaj časa pa je pohajal v nadaljevalno šolo v Komendi. Neprestano je bral in študiral, njegovo največje veselje pa je bilo risanje zemljevidov. Pri polomu Peskove hranilnice je zgubil 32.000 Din. Pod vtisom to-

Ford in reklama

O Henry-ju Fordu govori danes ves svet. Na svetovnem trgu avtomobilov ima prvo besedo in je pravi nekronani kralj avtomobilov. Kot neznan mehanik je prišel Ford svojo neverjetno pot navzgor in brez tuje pomoči si je priboril takšno mesto, da je danes eden prvih mož na svetovnem trgu. Kljub vsej svoji marljivosti, ženjalnosti in smislu za organizacijo, ne bi Ford nikdar dosegel tega uspeha, če se ne bi v največji meri posluževal reklame. Ko je ves svet opozoril s svojo reklamo na sebe, tedaj je šele postal nekronani kralj avtomobilov.

Ne prezreti niti ene prilike za uspešno reklamo, je zato

prvo pravilo uspešnega trgovca in podjetnika.

Naravnost izredna prilika za reklamo pa se nudi sedaj

ob otvoritvi velesejskega,

ob otvoritvi razstave naših mest in trgov, ob prvih gledaliških predstavah na prostem in za časa

kraljevega tedna.

Na tisoče in tisoče tujcev bo te dni zaradi teh velikih prireditev in znižane železniške vožnje v Ljubljani, dobiček od vseh teh tujcev pa bo imel ravno tisti trgovec, obrtnik in podjetnik, ki bo znal z dobro reklamo obrniti na sebe pozornost tujca.

Najuspešnejša in najcenejša reklama pa je reklama potom časopisja. Ob slavnostnih dogodkih se bodo ti še posebej čitali in zlasti se bo čital tedaj »Jugoslovan«, ki bo izčrpno poročal o vseh slavnostnih dogodkih ter izdal tudi posebno slavnostno številko.

Zato inserirajte v »Jugoslovan«, da pridobite za svoje podjetje novih odjemalcev. Vse informacije glede velikosti, cene ali oblike oglasov, Vam daje uprava »Jugoslovana« radevolje na razpolago.

Obiščite nas v novi upravi v Ljubljani, Gradišče 10, hiša Banovinske hranilnice (za dramskim gledališčem) ali pa pokličite telefonsko številko 30-68 in naša uprava Vas bo gotovo popolnoma zadovoljila.

like izgube denarja je prišel na idejo, da bi si denar kar sam naredil. Res je napravil osnutke za 100 dinarske bankovce, katere je potem z opalografom razmnoževal. Roka pravice pa ga je hitro zasačila, toda pred poroto je bil oproščen. Javnost se je za potek obravnave močno zanimala in izredni talent mladega kmečkega fanta (bil je takrat star 24 let) je vzbudil splošno občudovanje. Ponudil so mu mesto v vojnogeografskem inštitutu v Beogradu, kjer je ostal poltrajno leto. Nato se je vrnil domov, kjer sedaj obdeluje svoje posestvo. V njegovem delu so ga prekinili Kamničani s ponudbo, naj jim napravi dioramo. In svojo nalogo je res rešil prvovrstno.

V času, ko je Janez Selan delal kamniško dioramo, so prihajali od vseh strani ljudje gledat mojstra pri delu. Vsak dan se je zglasil v Suhadolah kak avtomobil s radovednimi gledalci. Tudi mene je zanesla pot večkrat v Suhadole in imel sem priliko, da sem natančno spoznal Janeza Selana. V pogovoru spoznaš, da je Janez Selan vsestransko jako izobražen mož. Ako pregledaš knjige na njegovi delavni mizi, boš našel med njimi samo znanstveno literaturo v slovenskem ali srbohrvaškem jeziku.

Najbolj pa se boš čudil, ako dobiš Selana pri dobri volji, da ti pokaže svoje zemljevide, katere je napravil z najpreprostejšim orodjem — s peresom. Prišel je boš, da so tiskani. Izdelan ima že načrt, da bi kartografski celotni Gorenjsko in jo izdal v svoji založbi. Ne dvomimo, da bo dobil za to potrebno dovoljenje. Te karte bi bile nekaj posebnega. Kdor pozna moža in njegovo dosedanje delo, bo prav rad verjel, da bo delo izvršil tako popolno, kakor nam dajo slutiti dosedaj izdelane skice. Želimu mu samo, da bi našel na odgovornih mestih popolno razumevanje in vsestransko podporo.

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklice.

29

»Kaj vam je neki danes? Zdite se mi nekam slabe volje. Vendar nisem jaz temu kriva...«

»Ne, drago dekle, prav zares ne. Dražestna si kakor vedno.« Zdjaj jo je namreč tical, medtem ko ga je ona še vedno vikala.

Medpotoma sta živahno razpravljala o nekem filozofskem vprašanju. Oba sta trdovratno, skoraj razdraženo zagovarjala svoje stališče. Končno se je Konstantin glasno zasmejal.

»Ali sva smešna, da iščeva že v takih pogovorih vzrok najinim prepričim?« In poljubil je Arijano, ki se je še branila.

Naslednjega dne so se sovražnosti znova začele. Toda boj je bil takrat bolj zdržljiv, ker sta oba pazila na to, da se ne bi preveč izpostavila.

Konstantina je zelo mikalo zvediti, zakaj si je Arijana baš njega izbrala in se mu udala že pri tretjem sestanku, ko je imela vendar toliko izbire. Ni si domišljal, da je neprekosljiv in Arijana ga ni niti ljubila.

Najsi je tudi upošteval, da so nekatera dekleta tako svobodna v svojih dejanjih, vendar si ni mogel misliti, da gre ta prostost tako daleč, da bi si dekleta izbrala ljubčka kar tako, kakor možki, ki si večkrat poišče dekle samo za eno uro. Zakaj neki je bila torej tu pri njem? Po ovinkih je skušal priti na dno temu vprašanju.

Začel je torej govoriti o čudoviti predstavi Borisa Godunova in o prvem nenavadnem vtisku, ki ga je Arijana napravila nanj, ni vedel, če je mlada žena ali otrok.

»Kaj pa ti, kaj si si mislila o meni, ko je vendar prvi vtisk odločilen?«

»Jaz? Sama pri sebi sem rekla, da je to eden izmed onih, ki se meni prilagaja. Zakaj po svojih izkušnjah moram priznati, da so samo plavalasi moški strastni. Temnolasi morda dobro vplivajo, toda to je samo slama, ki hitro zgori. Vzameš ga, tako v rokah ti ne ostane nič. Prevdarnost zahteva, da se po nekaterih ponesrečenih poskusih vrneš k onemu, kar si spoznal, da je dobro.«

In klepetala je v tem prijetnem načinu dalje, kakor bi govorila o solncu in dežju tistega majškega dne.

Konstantinu je bilo, kakor da je požri sila grenko zdravilo. Cutil je, da bi bile na takšno nesramno

izzivanje edini odgovor batine. Toda moral se je zatajevati in pridobiti čas. Vzel je cigareto, jo prižgal in z dobro igranim neprisiljenim smehljajem dobrohotno zamrmral:

»Arijana, Arijana! To so reči, ki si jih človek morda misli, toda jih ne sme povedati. Ti si samo majhna divjakinja.«

»O, jaz sovražim hinavščino in laž. Laganje mi je prenaporno, zato povem rajši vse, kar mi pride na misel. To bi bili morali že opaziti. — Priznati morate, da nisem ne zvita ne priračunljiva. Moje vedenje z vami vam to dokazuje. Ali me zaradi tega obsojate?«

Davi bi bilo to edino diplomatsko, se ni mogel vzdržati. Vzel jo je v naročje in ji zaprl ustnice s poljubi. Še vedno mu je ostal grenkoben občutek, ki se ga ni mogel zlepa otresti. Zato se je rajši zavaroval z nekaterimi toplimi splošnimi besedami.

»Prav za prav si mi všeč, ker si tako svojska. Sicer so pri tem nekateri neprijetnosti, ki jih pa prednosti odtehtajo. Res je, da poveš včasih s preprosto naravnostjo take reči, ki bi jih evropska žena za nič na svetu ne priznala. Vsekakor moram priznati, da je to pristna iskrenost od neke mere privlačna, ko je človek prvotno presenečenje prestal. Končno pa se utegne zgoditi, da se nazadnje še jaz tako izprevržem, da bom videl v tem poseben čar!«

Slavnostni gosti ob 10-letnici Golnika z banom dr. Dragomir Marušićem in knezoškofom dr. Gregorjem Rožmanom na čelu.

Odkritje spomenika Nj. Vel. Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju Društvenim godbam

Da more odbor sestaviti razvrstitev pri sprejemanju ob priliki odkritja spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju dne 6. septembra t. l. udeleženi društvi in organizacije, je potrebno, da se tudi godbe posameznih društev prijavijo. Vabimo zato vse godbe, da prijavijo čimprej svojo udeležbo odboru, in sicer najkasneje do 2. septembra. Od te prijave so izvele one godbe, ki so svoje sodelovanje že prijavile. Pripominjamo, da tem godbam ne bodo potrebne posebne izkaznice, marveč zadostuje zanje samo legitimacija za četrtinsko vožnjo, katere pa dolo pri svojih občinah.

Zbirališče godb bo na Vodnikovem trgu — natančnejša navodila sledijo.

Odboru za postavitev spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani prihajajo od organizacij, društev in posameznikov prijave za dostop na slavnostni prostor brez navedbe imen. Pisarna odbora poziva tem potom vse prizadete, naj naknadno sporoče imena. Nadalje obvešča odbor, da ne daje železniških legitimacij za četrtinsko vožnjo v komisijko razprodajo. Zato ne bo vračal denarja za vrne legitimacije. Na odbor prihajajo tudi prošnje posameznikov in korporacij za dostavo železniških legitimacij; železniške legitimacije se dolo pri občinah, ki so prejele od odbora vsa pojasnila. Ako pa se bodo posamezniki, društva itd. vendarle obračali na odbor za železniške legitimacije, jim bodo poslale le proti povzetju stroškov za železniško legitimacijo in poštino.

Odbor za postavitev spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani, Kongresni trg št. 1, II.

Ocenjevanje in povrnitev škode, ki jo napravi vojska na vojaških vajah

Da bodo mogli lastniki in najemniki zemljišč, na katerih je vojska pri svojih vajah napravila škodo, pravočasno zahtevati odškodnino, se opozarja na tozadevne predpise, ki jih je izdal minister vojne in mornarice. Pojasnila, kako se ocenjuje in plačuje škoda, so razvidna iz razglasa, ki je sedaj objavljen na mestni občinski deski. Važna je zlasti določba, da je treba v primeru, ako se hoče zahtevati odškodnino, takoj sestaviti komisijo iz dveh oficirjev in enega zastopnika občinske oblasti, ki takoj v navzočnosti oškodovanca ali njegovega namestnika izvrši oceno in jo naznani pristojni komandi in oškodovancu.

Mestno načelstvo v Ljubljani.

Jugoslovanska žolska ladja »Vila Velebit« je prispela v Marseille. Ladja je krenila na pot iz Kotora in je dozdaj obiskala Napulj, Genova in Nico. V Marseilleu ostane do 31. t. m.

Smrt odličnega Amerikanca. Ameriška »Enakopravnost« z dne 13. t. m. poroča, da so našli v Clevelandu mrtvega v garaži rojaka Franceta Jerina, doma iz Preserja pri Kamniku. Pokojnik je bil direktor Slovenskega narodnega doma v Clevelandu in član raznih slovenskih kulturnih društev. V Ameriki zapuščal sestro in polbrata, v starem kraju pa mater, dva brata in sestro. Pokojniku blag spomin, žalujemo naše iskreno sožalje!

Preskrbo prenočišč v hotelih ali privatnih stanovanjih za obiskovalce jesenskega ljubljanskega velesejma od 29. t. m. do 9. sept. bo prevzel letos Stanovanjski urad velesejma, ki bo posloval na glavnem kolodvoru nepretrgoma noč in dan. Posebna komisija stanovanjskega urada bo pregledala vse prijavljene sobe, tako da bodo obiskovalci dobro in poceni preskrbljeni s čistimi in udobnimi prenočišči.

Novodobno gospodinjstvo. V okviru letošnjega jesenskega ljubljanskega velesejma bo prirejena tudi posebna razstava pod geslom »Novodobno gospodinjstvo«. Razstava, ki jo priredi Splošno žensko društvo, bo podala razlago novodobnega racionalnega gospodinjstva in bo nazorna učiteljica našim gospodinjam in gospodinjskim pomočnicam. Razstava bo obsegala:

- a) Stanovanje po načelih smotrenega gospodinjstva zgrajene hiše.
- b) Opravljanje hišnega dela.
- c) Uporaba tvarine po narodno-gospodarskih načelih (pohištvo, premog, plin, elektrika, izrabljanje živil).
- d) Nakupovanje.
- e) Gospodinjsko knjigovodstvo.
- f) Obleka gospodinje.
- g) Stednje z zdravjem, telesnimi in duševnimi močmi gospodinje.
- h) Domača lekarna.
- i) Svoji k svojci.

Razstava bo prikazala v naravi, slikah, modelih in tabelah.

Iz Dravske banovine

d Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine št. 50 z dne 29. avgusta 1931 ima sledečo vsebino: Zakon o izpremembah zakona o skupnem davku na poslovni promet. — Uredba o izpremembah in dopolnitvah uredbe o skupnem davku na poslovni promet z dne 14. marca 1931. in 30. marca 1931. — Navodila, kako naj se sestavi proračun državnih razhodkov in dohodkov s finančnim zakonom za leto 1932-33.

d Za uradnika VIII. skupine je postavljen v drž. umobolnici na Studencu bivši večletni sekundarij mariborske bolnice in specialist za živčne in duševne bolezni dr. Franc Pestotnik.

d Reprezentativna razstava jugoslovanskih likovnih umetnin. Jutri ob 11. uri bo slavnostna otvoritev reprezentativne razstave jugoslovanskih likovnih umetnin v Jakopičevem paviljonu. To je prva razstava naše ženske umetnosti in je naloga naša, da se zanimamo tudi za umetnostno stremiljenje naše žene.

d Sokolska četa Sv. Jernej pri Ločah priredi v nedeljo 30. avgusta ob 15. uri svoj prvi telovadni nastop. Ena najmlajših edinic Dravinjskega okrožja — v marcu letošnjega leta ustanovljena četa — bo takrat prvič doma javno pokazala sadove vztrajnega in nesebičnega dela. Ta njih prvi nastop je predvsem propagandnega značaja. Poljčančani gremo peš tja in nazaj. Zbirališče pred pekelsko šolo, odhod točno ob 13. uri. — Zdravo!

d Zahvala. Sokolsko društvo v Selcih nad Škofjo Loko izreka avtobusnemu prevozniku za Selško dolino g. Viktorju Benediktu svojo najtoplejšo zahvalo za brezplačen prevoz bratov in sester, kadar potujejo po organizacijsko-društvenih opravkih.

d Sadjarska podružnica na Viču priredi v nedeljo dne 30. t. m. predavanje in obenem ogled nekaterih vrtov v Rožni dolini. Zbirališče ob 9. uri dopoldne pred restavracijo (cesta II). Predava sadjarski nadzornik v p. g. Strekelj.

Akrobati v Ljubljani

d Stanovanjski odsek Velesejma uraduje od danes naprej na glavnem kolodvoru. Uradne ure od 7 zjutraj do 24. Telefon št. 27-20.

d Mirensko sokolsko okrožje ima jutri dne 30. t. m. ob 15. uri svoj javni nastop v sodelovanju vseh v okrožju včlanjenih društev kakor tudi novomeške župe. Vabljeni vsi prijatelji Dolenjske!

d Oficijski katalog in vestnik jesenskega velesejma v Ljubljani, izide na dan otvoritve 29. avgusta v samozaložbi tvrdke Aloma Company Ljubljani. Vseboval bo aktualne članke in mnogo lepih slik na finem papirju. Glede na letošnjo tujsko-prometno razstavo in na razstavo slovenskih mest bo letošnji katalog še posebej vreden in velike vrednosti. Dobi se ga pri Upravi Ljubljanskega velesejma in Aloma Company, Aleksandrova cesta 2/I. za ceno Din 10.—.

d Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da je špansko ministrstvo financ izdalo olajšave glede potrdil o poreklu uvoženega blaga. Te olajšave veljajo za primer, da carinski organi podvomijo v pravilnost potrdil o poreklu blaga in je treba predložiti nova. Nova uredba je podaljšala rok za predložitev novih potrdil, oziroma za izpolnitev potrdil o poreklu blaga. Španska oblastva so zelo stroga pri izvajanju carinskih predpisov in se strogo drže zakonskih formalnosti. Zato so pogosti primeri, ki so se pripetili tudi jugoslovanskim izvoznikom, da so bile listine razveljavljene in da so carinska oblastva uveljavila carine I. stopnje carinskih tarif, ker so bile te listine nepopolne. Iz takih razlogov so morali izvozniki razen tega

plačati kazen. Ker pa je ta uredba retroaktivna in ker imajo tudi naši izvozniki razne podobne spore s španskimi carinskimi oblastmi, naj-le-ti posvetijo tem olajšavam pozornost.

d Higijensko-gospodinjstvi tečaj, ki se je vršil do včeraj na zavodu Vesne v Mariboru, je bil zaključen z velikim uspehom. Dr. Ljudevit Pivko je seznanil udeležence o Sokolstvu. Dr. Baš pa je zelo zanimivo in krasno predaval o narodopisju. Udeležence so se seznanile s postankom alpskih, sredozemskih in prileških vasi, o pohištvu in obči opremi v bornih hišah, o stukturirani in razvoju stavbarske umetnosti do najmodernejših zgradb. Udeležence so si ogledale tudi muzej. Dr. Dornik, ki je predaval o kmetijski ženi v slovenski literaturi, je povedel ekskurzijo v tkalnico. Predavatelj-zdravnik so govorili gospodinjstvom o šolskih boleznih, o materinstvu, dojenčkih in deci itd. Tečajnice so si nabrale vrsto izbranih jedilnikov. Predvsem pa se je poglabljalo znanje o vzornem in brezhibnem vodstvu gospodinjstvih nadaljevalnih šol.

d Letošnji velesejem — žebelarski oddelek bo pokazal, da so se žebelarji glede izdelave in dobave žebelarskih potrebščin popolnoma vsvoobodili tuje konkurence. Ne samo panji temveč tudi točila matične rešetke, razne posode itd. bodo kazale usposobljenost in podjetnost domačih obrtnikov. Da na razstavi medu, voska in medenih izdelkov ne bo manjkalo, se razume.

d Nagradno tekmovanje slovenskih harmonikarjev se vrši dne 30. avgusta t. l. na velesejmu v Ljubljani in to ves dan. Posebne komisije bodo ocenile vse igralce in izbrani najboljši igralci bodo ob petih popoldne tekmovali še posebej med seboj za končno prvenstvo. Potek tekme bo gotovo zelo zanimiv. Harmonikarji so razdeljeni v tri skupine in za vsako skupino je določena posebna ocenjevalna komisija.

d Premovanje živine. Zupanstvo občine Sevnica priredi v sredo 2. septembra 1931 ob 9. uri na sejmšči I. selekcijsko premovanje goveje živine.

drevi ob 6. in 9. uri

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 767,9, termometer 9,6, relativna vlaga 82%, tiho, oblačnost 1. V Mariboru je kazal barometer 765,9, termometer 9,8, relativna vlaga 84%, smer vetra NW4, oblačnost 6. Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 19,4 (8,4), v Mariboru 18 (8,6), Mostaru 26,4, Zagrebu 21,2 (10,2), Beogradu 17,3 (10,7), Sarajevu 20,4 (9,2), Skoplju 26,1 (13,1), Splitu 30,8. V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Sobota, 29. avgusta 1931: Obglavljenje J. Kr. Pravoslavni, 16. avgusta: Pr. ubrusa G.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marjinem trgu in Kural na Gosposvetki cesti.

■ Minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Kostrenčič si je včeraj ogledal splošno bolnico v spremstvu načelnika svojega ministrstva Hofmanovića in sanitetnega inspektorja pri banki upravi dr. Majerja. O vseh napravah se je gospod minister pohvalno izrazil.

■ Čroci naših izseljencev iz Nemčije in Holandije, ki so dospeli 5. avg. na 4 tedensko letovanje v domovino, se vrnejo k svojim staršem v Nemčijo in Holandijo dne 3. sept. z brzovlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 20:50 zvečer. Nadzorovalci in sorodniki teh otrok se tem potom napotajo, da te otroke pripeljejo pravočasno, vsaj pa do 18. ure navedenega dne, na glavni kolodvor v Ljubljano. Deželič, vodja transporta.

Iz drugih banovin

Predstavnik vlade na zagrebškem velesejmu

Pri otvoritvi zagrebškega velesejma 29. t. m. zastopal vlado minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Kostrenčič.

Konferenca za izboljšanje železniškega prometa

V Beogradu se je 20. t. m. vršila konferenca železniških ravnateljev za izboljšanje blagovnega prometa v letu 1932/33. Na konferenci so tudi razpravljali o predlogu za izboljšanje mednarodnega prometa sploh, kateri se bo predložil posebni upravi v Bernu. Konferenci so prisostvovali predstavniki oddelka za blagovni promet v ministrstvu trgovine in industrije, družbe »Putnik« in »Wagons lits«.

Automatična telefonska centrala v Beogradu

V noči od 5. na 6. sept. bo začela delovati v Beogradu nova najmodernejša automatična telefonska centrala.

Zverinski razbojniki v Manastirici pri Požarevcu

V noči od 20. na 21. t. m. sta napadla dva razbojnika v vasi Manastirica hišo starega in onemoglega kmeta Pavla Rajića. V hiši sta bila samo stari in njegova žena. Okoli dvanajste ponoči je nekdo začel trkati na vrata; ko je starka vprašala, kdo trka, so ji odgovorili od zunaj, da trkajo znanci. Starka je odprla vrata, a mesto znancev je zagledala črne in nepoznane obraze. Hotela je spet zapreti vrata, a razbojnika sta že ušla v hišo in zahtevala, da jima

izroči ves denar. Ker sta mož in žena trdila, da nimata denarja, sta začela razbojnika starca pretupati. Toda kljub temu stari ni hotel povedati, kje ima denar. Razbojnika sta izvlekla z ognjišča žerjavico in jo podsula starcu pod nogo. Starec je nato peljal razbojnika v hlev, kjer jima je pokazal skriti denar. Kljub temu pa razbojnika nista odnehala z mučenjem, temveč sta ga začela peči z žerjavico po celem telesu. Nato sta pustila onemoglega starca, stanko pa sta zvezala in ji zapretila, če jih izda. Starec je drugi dan o strašni mukah umrl, starka pa se mora zdraviti. Zaenkrat orožniki še nimajo za razbojnika nobenega sledu.

Nesreča jadrnice v senjskem kanalu

V nedeljo sta odpeljal iz Baške v Senj brata Ivo in Niko Dujmović na svoji jadrnici smokve in grozdje. Ko sta se v tork vlačila iz Senja, jih je ujela v senjskem kanalu jugovina (južni veter) in jima prebrnila jadrnico. K sreči je kmalu priplul mimo parobrod »Topolac«, ki ju je rešil, zadrnico pa zavlekel v senjsko pristanišče.

Nenavadna zamenjava žen

V bosanski vasi Grabovica se je dogodil prav čuden slučaj. Kmet Spasije Bagoš je imel ljubeznega razmerje z ženo kmeta Stanka Branića Draginjo. Nekega dne je zapodil od hiše oženjen Bagoš svojo ženo in vzel k sebi svojo ljubico. Stanko Branić se je zaman trudil, da bi se žena spet vrnila k njemu. Zato se je »maščeval« na ta način, da je vzel k sebi Marijo Bagoš, ženo svojega tekmeca. In kakor vse izgleda, se nova »mlada« para počutita tako prav dobro.

■ 2408 slovenskih pevcev, ki so včlanjeni v Pevski zvezi, nastopi na praznik 8. septembra ob pol treh popoldne na Kongresnem trgu. Pod vodstvom prof. Bajuka in mariborskega dirigenta G. Gašpariča bo izvajalo 113 društev okrog 20 slovenskih umetnih in narodnih pesmi. Ta ogromni nastop slovenskih pevcev bo prav gotovo atrakcija prav posebne vrste. Opozorjamo, da bodo sedeži v predprodaji od 1. septembra dalje v Matični knjižarni. Vse podrobnosti sledijo.

■ Policijska ura na vinskem prostoru jesenskega ljubljanskega velesejma od 29. t. m. do 9. sept. Policijska ura za vinski oddelek ljubljanskega velesejma bo dnevno do 2. ure zjutraj. Upamo, da bo s tem ustrezno tudi vselej obiskovalcev velesejma oziroma vinskoga prostora in prosimo tem potom občinstvo, da takrat zapusti sejmški prostor, če bi bili v službi ali v preloženju. Prekoračenja policijske ure lastniki vinotokov policijsko kaznovani.

■ Slovenska opereta »Oj ta prešmentana lju-bezen«, ki sta jo napisala g. Simončič in Sivica in katera je bila igrana proti koncu lanske sezone s prav lepim uspehom v naši operi, se ponovi v nedeljo dne 30. t. m. v dramskem gledališču, po izredno znižanih ljudskih cenah. Zasedba in režija ista kakor v lanskem sezoni. Posebno opozarjamo občinstvo, da je operetna predstava v dramskem gledališču, ker se opera popravlja. Predprodaja je danes v soboto in jutri v nedeljo v veži dramskega gledališča.

■ Delavska godba »Zarja« v Ljubljani priredi jutri 30. t. m. na vrtu hotela Bellevue veliko vrtno prireditev. Na sporedu so koncertne točke celotne godbe »Zarja«, bogat srecolov z mnogimi dobroti, šaljiva pošta s tremi lepimi darili za tiste, ki dobe največ razglednic (med darili živo jagnje). »Jazz-band« bo marljivo igral za ples. Začetek je ob 16. uri. Pridite!

Obledela obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna Jos. Reich, 398-2

■ Oblastna strelska družina v Ljubljani obvešča članstvo, da se v dneh 6. do 13. sept. t. l. vrše v Beogradu velike državne strelske tekme ki jih prireja strelski Savez. Člane strelce, ki žele tekmovati pri teh prireditvah, prosimo, da se najkasneje do torka 1. sept. javijo pri oblastni strelski družini pisмено ali pa v tork (1. sept.) ustmeno pri seji oblastne družine, ki se istega dne vrši ob 20. uri v hotelu »Strukelj« v Kolodvorski ulici. Istočasno pozivamo članstvo vseh strelskih druščin, da se ob priliki odkritja spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju, v čim večjem številu udeležijo v vorko. V ta namen se zbirajo vsi strelci točno ob 9. uri pred kavarno »Zvezda«, kjer se formira povorka pod vodstvom br. Kostanjevič Joco in Deržaja Rudolfa. Za članstvo obvezno strelskimi znaki, katere se bode dobile na prostoru. Cena strelskega znaka je 20 Din. — Uprava ljublj. oblastne družine.

Zobozdravnik

dr. RODOSCHEGG

zopet redno ordinira

■ Pozor avtomobilisti! Ličanje, tapetiranje avtomobilov točno in po nizki ceni izvršuje Ignac Kastrin, Ljubljana, Karlovska cesta 22

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 25771 147

■ Za krstno predstavo filma »V kraljestvu Zlatoroga«, ki se vrši danes ob 20. uri v velik dvorani hotela Union, se morajo rezervirane stopnice dvigniti najkasneje do 4. ure popoldne pri dnevni blagajni v vestibulu hotela. — Odbor.

■ Sprejemnih izpitov za I. gimnazijski razred se je udeležilo na vseh tukajšnjih zavodih precejšnje število šolarjev. Vpisovanje se bo vršilo na podlagi klasifikacije od 1. do 5. septembra. Baje bo število učencev za I. gimnazijski razred docela normalno, ker je mnogo učencev oplašil sprejemni izpit.

■ V počastitev spomina umrlega g. dr. Valentin Krišperja sta darovala g. notar dr. Andre Kuhar 500.— Din in g. dr. Josip Regali 200.— dinarjev Narodni galeriji, ki šteje blagopokojnega med svojimi ustanovniki in podporniki. — Darovalcem izreka Narodna galerija iskren zahvalo.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli je 20letna šivilja Ana Benuličeva, Kolodvorska ulica 31. Blag ji spomin, žalujemo naše sožalje.

■ V splošno bolnico so včeraj prepeljali trponesrečnega, 56letnega posestnika žena Lucija Stempiharjeva iz St. Jakoba pri Podgorici, ki doma padla po stopnicah in se poškodovala na glavi. — 9letno hči krojaškega pomočnika Marijo Sestovo iz Male vasi pri Ježici je povozil na Sv. Petra cesti neki kolesar iz Hrušice Deklica je zadobila hude notranje poškodbe. — 23letnemu mizarškemu pomočniku Josipu Koširju iz Zirov je stroj odrezal dva prsta desnoroke.

■ Čevljarski most pod Tranjo je že napolov drt. Za začasen prehod preko Ljubljanske služ leseni most, ki so ga zgradili nekoliko višje na Galusovem nabrežju.

■ Nesreča v Tivoliju. Ignac Vodnik, o katerem smo poročali, da se je težko ponesrečil na letnem telovadišču Sokola, je star 25 let in je učitelj v Vodičah pri Semberjah. Njegovo stanje se je včeraj nekoliko zboljšalo.

■ Racija na brezposelne. Policijska je včera dopoldne izvršila racijo na brezposelne in jih aretirala 30. ki jih bo vse izgnala v njihove domovinske občine. Vsi aretiranci so bili namreč že del časa brez posla in niso kazali volje, da si poiščejo dela.

Razširjajte Jugoslovana

Celje

* Javna seja mestne občinske uprave. V petek 4. septembra se bo ob 18. v sejni dvorani mestnega načelstva vršila redna javna seja mestne občinske uprave.

* **Smrtna kosa.** 28. t. m. je v javni bolnici umrla Marija Kusova, privatna namestnica iz Celja, stara 42 let. — 27. t. m. je v javni bolnici umrla 10-letna rudarjeva hčerka Ema Starčeva iz Hude Jame štev. 1. Pokojnicama blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Rešilna postaja in člani OUZD.** Rešilna postaja opozarja vse člane OUZD, da plača OUZD prevoz ponesrečenega in obolelega člana samo v tem slučaju, če je uradni zdravnik OUZD ponesrečenca ali bolnika prej pregledal in odredil prevoz v bolnico. V nasprotnem primeru plača prevoz oseba, ki jo prevažajo, ali oseba, ki je prevoz naročila. Taksa za prevoz z rešilnim avtom znaša 50 Din ter za vsak kilometer izven mestnega pomenja 8 Din. Ob tej priliki opozarja rešilna postaja ponovno, da se v primerih kužne bolezni ne kliče rešilne postaje, temveč Zdravstveni dom v Celju, ki izvrši prevoz kužnih bolnikov s svojim izolirnim avtom.

* **Nezgod.** 27. t. m. je 40 letni posestnik Jelen Ferdo iz Sv. Jurja ob Taboru, pri balinanju padel in si zlomil desno nogo pod kolenom. Prepeljali so ga v celjsko javno bolnico.

* **Kolesarska dirka Kluba slovenskih kolesarjev v Celju,** ki bi se morala vršiti preteklo nedeljo, je bila radi slabega vremena preložena na nedeljo 30. t. m. Dirka se vrši na krožni progi Celje—Teharje—Ljubecna—Arclin—Celje, kar je skupaj 19 km, ker pa se proga prevozi trikrat, znaša celokupna proga 57 km. Start ob 9. dopoldne izpred trgovine Gams v Gaberju, kjer je tudi cilj. V soboto 29. t. m. ob 20. se bo vršil v hotelu »Hubertus« setanek dirkačev. Odbor.

Maribor

m Meščani! Dne 29. in 30. avgusta proslavi Reševalno in gasilno društvo v Mariboru 60-letnico svojega plemenitega in nesebičnega dela. V znak priznanja temu delu bo mestna občina okrasila oba dneva svoja poslopja z državnimi zastavami. Vabim meščne, da store isto na svojih hišah. Načelnik: dr. Juvan s. r.

m **Dva odlična znanstvenika v mariborskem muzeju.** Te dni sta obiskala tukajšnji muzej dr. Mihovil Abranič, ravnatelj državnega muzeja v Splitu in dr. Balduin Saria, profesor arheologije na ljubljanskem vseučilišču.

m **Kongres političnih preganjancev iz vojne dobe v Mariboru.** Kakor v Ljubljani, se je osnoval tudi v Mariboru akcijski odbor za kongres političnih preganjancev, ki ima preskrbeti vse potrebno za ta kongres, ki bo 7. IX. V odbor so vstopili gg. Ivan Kejžar, dr. Osojnik Janko, Pahor Ivo, Hren Zmago, Oset Franc in Fabian Vladimir iz Maribora, Kušec Oroslav iz Radvanja, Požar Anton iz Ruš in Fras Anton iz Selnice. Ta odbor je sestavil za kongres sledeči program: 7. septembra ob 9-25 sprejem na glavnem kolodvoru in skupen odhod v Narodni dom; ob 10. uri otvoritev kongresa; ob 11-30 skupen obid v Narodnem domu in Grajski kleti; ob 13-18 za en del izlet na Falo, tam ogled elektrarne, drugi del pešizlet na Mariborski otok; z večernimi vlaki razhod. Ker je pa drugi dan praznik, bodo morda hoteli nekateri ostati v Mariboru. Vse te prosimo, da nam to javijo do 4. septembra, da jim preskrbimo prenočišča. Prav tako prosimo vse one, ki ne gredo v Ljubljano, da nam javijo, ali se udeležijo skupnega kosila. Vsi dopisi naj se pošiljajo na naslov: Ivan Kejžar, viš. revident v p., Maribor, Aleksandrova cesta 35.

m **Nogometne tekme.** Danes popoldne bo na mesto SK Hakoah gostoval v Mariboru graški Parkklub. Ob 17. uri bo odigral na igrišču SK Železničarja prijateljsko tekmo z železničarji. SK Hakoah pa pride v Maribor jutri in bo na igrišču Rapida ob 16-30 igral prijateljsko tekmo z Rapidom.

m **Razstava brezmotornega letala.** Danes v soboto o d16. do 20. ure, jutri v nedeljo pa od 8. do 12. ter od 14. do 20. ure bo v telovadnici deške meštanske šole v Krekovi ulici razstavljeno brezmotorno letalo, katero je zgradil akademski odsek tukajšnjega aerokluba.

m **Gostilna Achtig, Tržaška cesta.** Pojedina pohanih pišk kom. Din 20.—, Richterjeva godba. 1931

m **Izdelovanje vsakovrstnih košar, sit, žičnih mrež ter ostale suhe robe:** J. Antloga, Maribor, Trg svobode 1. 1554

m **Kontrola radi izvoza sadja in grozdja.** Ker so tržnemu nadzorstvu došle pritožbe, da se prodaja na trgu nakradeno sadje in grozdje, odreja mestno načelstvo, da se mora vsak prodajalec sadja in grozdja izkazati na zahtevo tržnih organov s provenienčnim certifikatom občine, da je prodajalec upravičen lastnik sadja ali grozdja. Proti osebam, katere ne bodo imele teh certifikatov, se bo postopalo po obstoječih predpisih. Kontrola se bo točno izvrševala.

m **Zahvala.** Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru izreka Rotary Clubu v Mariboru najiskrenejšo zahvalo za darovanih 2000 Din, katere je poklonil ob priliki proslave desetletnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

m **K vprašanju cen našega grozdja.** Iz vrst naših čitateljev smo prejeli: V zadnjem času ste večkrat pisali o dragini našega domačega grozdja, zdi pa se nam potrebno k dosedanjim ugotovitvam in nasvetom dodati še to, da draginje niso toliko krivi producenti, ampak prekupčevalci. Kdor se hoče o tem prepričati, naj gre zgodaj jutraj na trg, pa bo videl, kako postopajo prekupčevalci s kmetičami in kako poberejo vse najboljše grozdje in sploh sadje in živila. Kupijo po zelo nizkih cenah, prodajajo pa drago, ker cene sami diktirajo kakor hočejo. Bilo bi tedaj skrajno umestno, da bi se to prekupčevanje direktno na trg preprečilo ali vsaj omejilo na minimum. Razen tega bi moralo tržno nadzorstvo imeti za pobiranje stojnine in kontrolo mlajše in strokovno naobrazene moči. Naposed bi pa bilo morda umestno tudi to, da bi občina sama postavila svojo stojnico za sadje, kakor je to storila te dni zagrebska.

Smrt armijskega generala Radisava Stanojlovića

Velike zaslugе pokojnega generala za naše osvobojenje

Maribor, 28. avgusta.

Sinoči je v tukajšnji bolnišnici umrl armijski general Radisav Stanojlović, poveljnik celokupne inženjerije naše jugoslovanske vojske. Poleg tega je vnetju možganskih opek, ki je nastopilo kot posledica težkega prehlada. Njegovo truplo je bilo takoj prepeljano v vojašnico kralja Petra, kjer je bilo položeno na mrtvaški oder. Danes dopoldne je pravoslavni prota g. Trbojević opravil sveto opelo, ob 11-30 so pokojnika prepeljali na glavni kolodvor, da ga s popoldanskim vlakom pošljejo v Beograd, kjer bo pokopan.

General Radisav Stanojlović je bil rojen dne 14. februarja leta 1873. v Vukasovcih v Sumadiji. Po končani ljudski šoli je dovršil v Kragujevcu 6 razredov gimnazije, leta 1892. pa vojaško akademijo v Beogradu in postal inženjerski podporočnik. Kapetan je postal leta 1901., major leta 1908., polkovnik leta 1915., divizijski general leta 1923., armijski general pa leta 1930. Ves ta čas je pokojnik služboval pri tehničnih četah. Leta 1905. je dovršil višjo šolo vojne akademije za generalnoštabne stroke in je bil nekaj časa tudi ordonančni častnik Nj. Vel. kralja Petra I. Nadalje je bil pri Dunavski divizijski oblasti, v splošnem oddelku generalnega štaba, v vojnem ministertvu, komandant minerske čete, komandant pontonskih čet, komandant Timoške brigade, v balkanski vojni komandant inženjerije Timoške divizije, ob začetku svetovne vojne komandant celokupne inženjerije, komandant Timoške divizije, nadalje načelnik štaba prve armade itd. Po vojni je zavzemal mesto načelnika inženjerije prve armadne obla-

sti, komandanta Popijske divizijske oblasti, načelnika zrakoplovnega oddelka vojnega ministertva, komandanta vsega zrakoplovstva in naposed ob 15. vgušta lani komandant celokupne inženjerije naše vojske.

Za svoje velike zaslugе je bil pokojni general Stanojlović odlikovan s Karadjordjevo zvezdo IV. stopnje z meči, Karadjordjevo zvezdo II. in IV. stopnje, Belim orlom z meči IV. stopnje, Belim orlom IV. in V. stopnje, Svetim Savo I., II. in III. stopnje, Jugoslovansko krono III. stopnje, zlato medaljo za hrabrost in zlato medaljo za vojaške vrline. Poleg teh domačih je imel tudi še tri tuje rede: Red francoske častne legije III. stopnje, češkoslovaški red Belega leva III. stopnje in poljski red Polonia restituta.

V Slovenijo je prišel pokojnik pred desetimi dnevi. Najprej je inspiciral tehnične vojaške oddelke na bivšem Kranjskem, nato pa na bivšem Štajerskem. V Maribor je prišel že bolan, toda kot vojak in neustrašen borec se ni hotel ukloniti diktatu bolezni. Hotel je nemoteno izvršiti svoje delo in je odšel še v Ptuj, kjer je pred dvema dnevoma naposed popolnoma omagal. Zgrudil se je nezavesten na tla, tako da so zdravniki sprva mislili, da ga je zadela kap. Po prevozu vtukajšnje bolnišnice se skoraj ni več zavedel in sinoči kmalu po 18. uri je za vselej izdihnil svojo junaško dušo. Z njim je zopet izginil velik junak iz naših najslavnejših zgodovine osvoboditeljskih vojen in neprekosljiv strokovnjak. Bodi mu lahka jugoslovanska zemlja, katero je s svojim trpljenjem pomagal osvoboditi!

Roparski umor v Slovenskih goricah

Posestnica Julija Heričeva iz Gačnika najdena v sadovnjaku z razbito glavo

Maribor, 28. avgusta.

Komaj je pozabljeno letošnje Mohorkovo grozodejstvo v Jelovcu, že je danes dospela vest iz Jarenine, da je bil v pretekli noči izvršen v Gačniku sličen zločin, katerega žrtev je postala posestnica Julijana Heričeva. Heričeva je stanovala sama sredi svojega posestva v stanovanjski hiši, ki stoji vrh griča, dočim je njena viničarija precej oddaljena.

Kako je bil izvršen zločin, doslej še ni točno znano. Odkrili pa so ga danes zjutraj kosci, ki so šli že na vse zgodaj mimo hiše nesrečne posestnice na delo. Opazili so ženo, ki je negibno ležala v sadovnjaku, Slutili so takoj, da se je moral zgoditi zločin. Zato so pohiteli k njej in ugotovili, da je mrtva. Ležala je na

tleh vsa okrvavljena, z dvema velikima ranama na glavi in na vratu. Bilo je takoj jasno, da je postala žrtev zločina. Ker ni nobenega drugega razumljivega vzroka, je najverjetnejše, da jo je kdo umoril, da bi jo oropal. Najbolj zanimivo pa je, da je njena hiša od zunaj zaprta.

Kosci so o odkritju obvestili orožniško postajo v St. Ilju, ki je takoj odposlala v Gačnik patrolo. Obenem je obvestila o zločinu tudi tukajšnje policijo in državno pravdnitstvo. Policija je poslala v Gačnik daktiloskopa in fotografa Grobina, državno pravdnitstvo pa tožilca dr. Deva, preiskovalnega sodnika dr. Grmovška in zdravnika dr. Zorjana. Do trenutka, ko to poročamo, se komisija še ni vrnila.

Šolstvo

Vpisovanje na drž. konservatorij v Ljubljani bo v dneh 1., 2. in 3. septembra vsak dan ob 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure. Vsi gojenci morajo izpolniti uradno prijavo, ki mora biti kolkovana s 5 Din. Prijava se dobi pri slugi in stane 3 Din. Poleg tega morajo predložiti novi gojenci zadnje šolsko izpričevalo zavođa, ki ga sicer obiskujejo, in krstni list. Stari pa lanski indeks in lansko spričevalo. Pri vpisu mora vsak gojenec plačati 40 Din ukovine in 20 Din za zdravstveni fond, izpitna taksa znaša 30 Din in se mora plačati tudi pri vpisu. Sprejemni izpiti so 4. in 5. septembra, redni pouk pa 7. septembra.

Vpisovanje na šolo Glasbene Matice bo v dneh 1., 2., 3. in 4. septembra vselej od 9. do 12. in od 15. do 17. ure v pisarni Glasbene Matice. Vpisnina znaša 40 Din, plačati je pa tudi ukovino za mesec september. Gojenci naj se zgleda k vpisu v spremstvu staršev ali njihovih namesnikov. Pred vpisom morajo izpolniti stanovski izkaz, kateremu prilože krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Razdelitev k učiteljem bo v soboto 5. septembra popoldne, nakar se začne redni pouk. Šolsko ravnateljstvo.

Na državni meštanski šoli na Viču pri Ljubljani bo vpisovanje 30. in 31. t. m. obakrat ob 9. do 12. ure; dne 2. septembra ob 8. uri šolska maša in 3. septembra pa redni šolski pouk. Ravnateljstvo.

Na državni meštanski šoli pri Sv. Lenartu bo vpisovanje v ponedeljek 31. t. m. in torek 1. septembra od 8. do 12. ure. V sredo, 2. septembra bo otvoritvena služba božja, v četrtek 3. septembra pa se začne redni pouk.

Novo mesto

V nedeljo, dne 30. t. m. priredi SK Elan, na svojem igrišču prvi tenis turnir. Prišli bodo igralci iz Ljubljane. Ta prireditve, ki je pri nas prva te vrste, bo gotovo sprejeta s strani novomeške publike z velikim zaupanjem. Začetek igre bo dopoldne ob 9. uri in popoldne ob 15. uri.

Železniške premestitve. Dolgoletna komercialna zvanica na novomeškem kolodvoru gđ. Aleksa Zupan je premeščena v Maribor, glavni kolodvor. V Novo mesto pride iz Rimskega toplje dnevnika Viktor Lešnik.

Sadni trg je pri nas dobro založen. Lepše sadje najdemo na prodaj kot običajno. Zelo veliko je že grozdja. Vinogradniki pač slutijo, da bo isto neslo več kot kasneje eviček. In prav imajo. Na nizkih cenah pa se pozna, da primanjkuje kmetu denarja.

Novi sreski šolski nadzornik. Fran Zagore se je preselil v Novo mesto ter nastopil službo. Na njegovo mesto je odšel kot upravitelj osnovne šole v Kostanjevici dosedanj šolski nadzornik g. Janez Pirnat.

Kasteleži tički, soudeleženi na dolgotrajnem izmikanju trgovinskih predmetov, so po večini že na varnem. Oba ubegla javenca je pravica dohitela v Semeču, tudi iskanega pomočnika že imajo. V nečedno afero je zapletenih neverjetno mnogo ljudi.

Radovljiško pismo

Jelovico obnavljajo — Nabiraleci gob — Zadovoljiva letina

Radovljica, 28. avgusta.

Dobršen del radovljiških in vseh podgorskih posestnikov je bilo letos kaj težko prizadetih. Strahoviti ciklon, ki je divjal na Vidov dan po lepih in bogatih gozdovih na Jelovici, je napravil strašno razdejanje in bo trajalo precej let, da se sedanje ruševine, goljava in opustošenje spravijo zopet v red. Se huje pa je za one lastnike parcel, ki jim je velik gozdni požar dva tedna pozneje uničil na stotine sežnjev drv in nimajo imejtelji te zemlje sedaj ničesar drugega, ko prazen svet, ki kliče po obdelovanju od kraja. Ker so najnujnejša domača dela zaenkrat opravljena, hite slednje dneve Radovljčani, pa tudi prebivalci iz Lipnice, Vošč, Brda, Lancovega in Ribnega v Jelovico, da za silo obnove pota, urede pastirske koč, predvsem pa, da pospravijo vse križem razmetan les. Neurje je nametalo in odneslo dosti debelih debel na vse strani. Drvarji si morajo tako rekoč na vsak korak utirati pot, sekati, plezati preko brun, da pridejo do svojega sveta. Dela obnavljanja bodo trajala še več mesecev, ker je posameznim posestnikom podrl ciklon lesa za 50 sežnjev drv. S prihodnjo pomladjo bodo sežine zopet zasadiili.

Deževje zadnjih dni je bilo prava radost in veselje za ljubitelje gob, ki jih je letos po vsem radovljiškem okolišu izvanredno veliko. Oprtani s cekarji, vrečami in drugo posodo so nabirali že v zgodnje jutro na gozdnih in pašniških planjavah, ki obetajo poplačati trud ljudi — z lepimi jurčki. Deževje pri tem gobarjev nič ne moti, veselje do gob premagava strah pred mokroto. Radovljčani se zatekajo v obsavske ravni, na Lancovo in proti Jelovici, dočim se nagibajo Leščani proti goščavam napram Rodinam, Zgošam, Hlebam in Begunjam. Uspehi nabiralcev so prav lepi. Tudi do 15 kg gob pri-neso najprevidnejši in najsrečnejši domov. Kilogram stane 5 do 6 Din. Gre v največ primerih samo za jurčke.

Letina je v vsem radovljiškem okraju — z malimi izjemami — zadovoljiva. Huda, tritedenska suša je koristila žitu, a škodovala otavi, ki si je sedaj že precej opomogla. Poljski pridelki kažejo dobro in utegne biti dovolj krompirja, korenja, repe in pese. Slabše se obnaša zelje, ki ne mara delati glav. Ajda je zaenkrat izvrstna, s sadjem pa je bolj trda. V neposredni okolici Radovljice ni skoro prav nič jabolk, le hrušk nekaj. Hudo pa je z živino, ki nima nobene prave cene. Mesarji imajo lahko izbrati, saj je govedi dovolj na prodaj. Težko gosposarsko stanje udarja tudi po kmetu v radovljiškem okraju.

Šmartno pri Litiji

Veliko ljudsko tombolo z bogatimi dobitki v korist zgradbe Narodnega doma na Ustju priredi pripravljalni odbor dne 8. septembra t. l. na Glavnem trgu. Tablice se dobe v trgovini g. Josipa Grušna. Segajte pridno po njih. Glavni dobiček je lepa »Singerca«.

Novo železobetonsko grajo od Repinalovega mostu ob svojem vrtu gradi gosp. Ignacij Rus. Ograjba bo mostu in hišam v tej ulici v kras.

Soferski izpit sta položila gg. Franc Zupšek, obč. pisar iz Litije, in Martin Kajtna, kleparski mojster.

Pekovskemu mojstru Ivanu Deržiču je pobegnil vajenec Hinko Meserko z lepo svotico za prodani kruh. Prijeli so ga in izročili sodišču.

Kresnice

Odšla je iz Jevnice znana restavratorka gđ. Julči Kajtna. Restavracijo je prevzel g. Anton Godec iz Male noge.

Dolgo časa opuščeno gostilno ob banovinski cesti pri Poljanski cerkvi je na novo otvoril sedanjí lastnik g. Karel Kisovec.

Stavbeno gibanje pri nas zelo napreduje. V teku par mesecev je bilo v Kresnicah in Poljanah postavljenih pod streho kar šest stavb.

Jevnica, ki je bila dosedaj pravzaprav del vasi Kresniške Poljane, se odcepi in postane samostojna vas. Krajevne table in hišne številke so že naročene.

Trbovlje

Patriotizem prebivalstva rudarskih revirjev. Za kraljev teden in odkritje spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju, ki se bo vršilo v nedeljo, dne 6. septembra v Ljubljani, vlada v rudarskih revirjih ogromno zanimanje. Do danes je prijavilo na občini v Trbovljah svojo udeležbo 1053 in v Hrastniku preko 400 udeležencev, skupaj torej okrog 1500 udeležencev iz trboveljske občine. Razen tega pa bodo odposlala vsa tukajšnja nacionalna udruženja in organizacije oficijelne delegacije, od katerih bodo najjače zastopani Sokoli s približno 300 člani in gasilci s preko 100 uniformiranimi člani.

Po vsej priliki bo moral biti za udeležence iz rudarskih revirjev poseben vlak, za katerega bo županstvo prošlo. — Še vedno se prijavljajo novi udeleženci, tako da bodo rudarski revirji pri odkritju spomenika svojemu kralju Velikemu Osvoboditelju najčastnejše zastopani.

Ptice selivke se zbirajo! Danes jutraj so priletele iz hladnega severa ogromne tate lastavic. Vtaborile so se na električnih daljnovidih od stare bolnice do delavske naselbine Njiva. Bilo jih je na tisoče, tako da se je vidno vpognil žični napon. Letos so se pričele ptice-selivke jako zgodaj zbirati, kar je očitven znak, da bo zima zgodnja in ostra.

Pričetek tekem za jesensko nogometno prvenstvo. Naši sportni klubi marljivo trenirajo za odlično borbo za prvenstvo trboveljskega nogometnega okrožja. Naš Amater spomladanskega poraza, ki je bil bolj slučajen nego reelen, še ni pozabil, zato bo skušal pri predstojećem jesenskem tekmovalju svoje v spomlad izgubljene pozicije zopet zavzeti. Po vsej priliki bo prinesla prihodnja nedelja, ko se bo vršila ob 15. uri na igrišču SK Trbovlje nogometna tekma med SK Amaterjem in SK Trbovljem in predtekma med SK Retjem in SK Dobro ne-kaj več jasnosti v razmerju obeh rivalov. Med sportno publiko vlada za nedeljske tekme veliko zanimanje.

A agitirajte za »Jugoslovana«!

Permoser zopet obsojen

Ljubljana, 28. avgusta.

Dopoldne so stali pred senatom trojice 72-letni železničar v pokouju Ferdinand Permoser iz Cerknice, 21-letna delavčeva žena Neža in njen mož Janez, oba z Vrhniko, radi odprave plodu. Neža je, še preden se je poročila z možem, zanosila in ker se je bala očitkov svojih staršev, je sklenila na prigovarjanje moža, da odpravi plod. V to svrho je odšla k Permoserju v Cerknico, ki je na glasu ljudskega zdravnikarja.

Pred sodiščem so vsi trije obtoženci zanikali krivdo. Zakonca sta celo trdila, da se je Neža spotaknila, da je padla na skaf in zato splavila. Domačega zdravnika nista šla klicati, ampak sta šla k Permoserju, ki pa je odklonil vsako pomoč.

Senatni predsednik je po kratkem posvetovanju razglasil sodo, po kateri sta bila zakonca oproščena, Permoser pa obsojen na 8 mesecev strogega zapora. Obtežljivo je bilo za staršeka predvsem dejstvo, da je bil radi sličnih deliktov že 18 krat obsojen.

Gospodarska kriza in naše šolstvo

Kmetijstvo preživlja pri nas težje čase, kakor pa se v splošnem misli. Razmeroma dolgo je naše narodno gospodarstvo po svoji konstrukciji in posebnem gospodarskem položaju kljubovalo raznim kritičnim valom, ki prihajajo z vseh strani kaotičnega svetovnega gospodarstva. Silni pretresljaji pa čedalje silneje majajo našo narodno gospodarsko stavbo. Obramba je nujno potrebna. Cene poljedelskih pridelkov so se znižale na tako nizki nivo, da prihaja marsikateri poljedelec kot podjetnik do zaključka, da je njegov zaslužek ničev. Investicijski kapital, ki ga je vložil v svoj obrat, ne donaja samo nikakih obresti, ampak čedalje bolj kopni. Prezadolženje narašča, ker posamezni kmetovalci upajo, da se bodo razmere vendar zboljšale. Skromen je naš narod, zato tudi gospodarska kriza pri nas še ni zavzela tako fatalnih dimenzij, kakor pa v industrijskih naprednejših državah. Vendar baš ta velika resignacija ubija med kmečkim ljudstvom vsak čut do napredka.

Kriza je tu in vsako zapiranje oči je brez haska. Vendar se kriza ni v isti meri lotila vseh agrarnih proizvodov. Mleko in mlečni proizvodi se še razmeroma dobro drže v ceni. Fine vrste surovega masla in sira najdejo še vedno dovolj kupcev, saj vidimo, da se ti proizvodi, kljub velikim carinskim postavkam še vedno uvažajo iz inozemstva. Plemenito živino, izbrano sadje, agrume, razna semena, zgodnjo povrtnino in še mnogo drugih poljskih proizvodov moramo vsled pomanjkljive domače kvalitete in seveda tudi radi pomanjkanja gospodarskega patriotizma konsumentov — uvažati.

Radi tega je baš sedaj bolj ko kdaj poprej potrebno, da našo domačo proizvodnjo reorganiziramo. Proizvajati bo treba samo one pridelke, ki najdejo kupca tako na domačih, kakor tudi na tujih tržiščih, in opustiti one pridelke, ki so postali nerentabilni.

Naše gospodarstvo se nahaja danes v resni stiski, ne pride pa ozdravljenje samo z golim jadjikanjem in večno državno pomočjo. Tudi mi sami moramo seči po samopomoči. Država ima baš v sedanjih časih še vse preveč raznih drugih bremen in je zato nesmiselno in tudi nepravilno zahtevati pomoči samo od nje.

Kako pa naj izvedemo reorganizacijo našega poljedelstva? Stvar ni enostavna. V prvi vrsti nam je potreben štab inteligentnih in strokovno naoblaščenih ljudi, ki bodo imeli dovolj sposobnosti in energije, da odstranijo tradicionalno mišljenje našega kmeta gospodarja. Samo inteligenten gospodar more biti dovolj informiran o napredku produkcije, o situaciji na tržiščih, o povpraševanju in novih pripomočkih umnega gospodarstva. Z drugimi besedami

se to pravi, da imamo premalo kmetijske inteligence. Čudno se to sliši in vendar je resnica.

Vsako leto narašča pritisk na srednje šole. Posebno med meščanskimi sloji od najvišjih pa do najnižjih plasti, sposobno in nespособno, vse rine v srednjo šolo. Ta pritisk je sicer splošen pojav v vseh državah sveta, vendar pa ima pri nas še prav poseben pomen. Splošnih srednješolskih izobraževališč imamo pri nas vse preveč, mnogo premalo pa je strokovnih šol. Naša srednja šola, ki je v predvojni časi povsem zadostovala za razne poklice, je za današnjo dobo specializacije edino še vporabna kot pripravilnica za univerzo, oziroma visoko šolo. Samo nekatere panoge državne uprave se še zadovoljujejo z občo srednješolsko izobrazbo. Narodno gospodarsko življenje pa zahteva ljudi z strokovno izobrazbo. Teh pa imamo še vedno vse premalo.

Ravno tako je tudi z našim poljedelstvom. Srednja šola pobere z dežele najboljši material, ki po dokončani študiji ostaja, tudi v najnižerih službah v mestu, dežela pa ne premore enega samega strokovno naoblaščenega človeka, ki bi ljudi učil in navedel k smotrenemu gospodarskemu udejstvovanju.

V resnici imamo pri nas nekoliko poljedelskih zimskih tečajev, tudi imamo že nekaj kmetijskih šol, vendar je to za današnjo dobo vse premalo. Mi potrebujemo tudi šole, ki jih bodo pohajali sinovi večjih kmetijskih obratov, ki bodo lahko tudi po več let izostali od doma in si na takih šolah osvojili vse ono znanje, ki je našemu večjemu poselniku danes neobhodno potrebno. Na vsakem večjem gospodarstvu, posebno v južnih banovinah so potrebni ljudje, katerim se lahko prepustijo vsi posli produkcije, uprave, nakupa in prodaje. Mi imamo še vedno vse premalo sposobnih mekarjev, sirarjev, vrtnarjev, kletarjev, sadjarjev itd. Kdor se hoče specializirati za eno izmed teh panog, mora še vedno v inozemstvo. To je za agrarno državo absolutno nepotrebno.

Poglejmo samo površno v druge napredne države, ki niso čisto agrarne, kakor je naša, pa se bomo prepričali, na kakšni višini se tam kaj nahaja poljedelsko šolstvo. V Češkoslovaški imajo na tisoče zimskih poljedelskih šol, na stotine nižjih in specialnih ter na desetine srednjih kmetijskih šol. Pri nas pa premerimo jedva 30 nižjih in zimskih ter komaj tri srednje šole.

Gospodarsko krizo in istočasno tudi krizo inteligence bomo omilili, če bomo imeli manj splošnih izobraževališč, zato pa čimveč strokovnega šolstva. Na to naj mislijo tudi vsi oni naši poljedelci, ki razmišljajo baš v tem času, kam naj pošljejo letos svojega sina.

Sport

Nekaj zanimivosti iz lig.

V prvi in drugi ligi je tekmovalje zaključeno. Prav zanimiva je primerjava med prvo in drugo polovico tekmovalja.

V naši skupini je po absolviranju prve polovice (5 tekem) vodila Concordia z 9 točkami; sledili so Gradjanski 8, Hajduk 6, Primorje 4, Hašk 3, Ilirija 0. — V drugi polovici se je zadeva znatno spremenila. Edino Gradjanski si je priboril enako število točk in s tem dokumentiral stalnost v formi. Concordijinega rekorda (9 točk) ni mogel nihče doseči. Gradjanski in Hajduk sta dosegla po 8 točk. Hašk in Ilirija po 6, Concordia 2, Primorje 0. Hajduk in Gradjanski v drugi polovici nista izgubila niti ene tekme. S po eno izgubljenjo tekmo sledi Ilirija, Hašk z dvema, Concordia s 4, dočim je Primorje izgubilo vse tekme.

V beogradski ligi je postavil BSK v prvi polovici rekord z 10 točkami iz 5 tekem, sledi Jugoslavija 6 točk, Sašk in Slavija po 4, Soko 3 in ug 1. V drugem delu je prišel na vodstvo Sašk z 10 točkami in je s tem izenačil rekord BSK v prvi polovici. BSK je dosegel 7 točk, Jugoslavija ponovno 6, Soko 4, Slavija 3, Jug 0.

Ako bi postavili posebni tabeli za prvo in drugo polovico, bi dobili:

I. liga (prva polovica): 1. Concordia 9 (10:5), 2. Gradjanski 8 (8:4), 3. Hajduk 6 (23:6), 4. Primorje 4 (11:13), 5. Hašk 3 (13:11), 6. Ilirija 0 (4:30).

Druga polovica: 1. Gradjanski 8 (8:2), 2. Hajduk 8 (19:7), 3. Hašk 6 (25:13), 4. Ilirija 6 (11:13), 5. Concordia 2 (13:20), 6. Primorje 0 (6:27).

II. liga (prva polovica): 1. BSK 10 (24:5), 2. Jugoslavija 6 (12:10), 3. Sašk 4 (13:14), 4. Slavija 4 (5:16), 5. Soko 3 (6:10), 6. Jug 1 (4:18).

Druga polovica: 1. Sašk 10 (13:2), 2. BSK 7 (22:9), 3. Jugoslavija 6 (17:10), 4. Soko 4 (11:14), 5. Slavija 3 (9:16), 6. Jug 0 (8:29).

Prvenstvo poedincev.

V našem poročilu v torčevi številki smo objavili, da si je Ilirija priborila prvenstvo Ljubljane v lahki atletiki. Resnici na ljubo moramo konstatirati, da imenovano tekmovalje ni bilo klubsko prvenstvo, temveč prvenstvo Ljubljane za poedince. Prvaki Ljubljane so postali: na 100 m Skok (P), na 400 m Korče (P), na 800 m Zorja (P), na 1500 m Zorja (P), na 5000 m Šporn (Ilirija), na 10 km Šporn (I), na 4 × 100 m Primorje, na 110 m zapreke Korče (P), na 400 m zapreke Habič (I), v metu diska Stepišnik M. (I), v metu kopja Putinja (P), v metu kladiva Stepišnik M. (I), v skoku v višino Zupančič (I), v skoku v daljavo Korče (P), v troskoku Outrata (I), v skoku ob palici Oroszy (I), v metu krogle Jeglič (I) in v švedski štafeti Primorje. Glasom tega si torej naveden od klubov ni priboril prvenstva, temveč le njuni tekmovalci kot poedinci (Primorjaši 10, Ilirijani 9).

Ameriški prvaki v plavanju.

Ameriško plavalno prvenstvo se je nedavno vršilo v Honolulu in so postali prvaki: 100 m prosto: Kalili 1:02,2, 1 milja prosto: Crabbe 22:14,8, skoki 3 m: Smith, 400 m prosto: Crabbe 4:59,8, 200 m: Kalili 2:39, 4 × 200 m prosto: Hollywood AC 9:21,8, 300 m mešano (pršno, hrbtno, prosto): Crabbe 4:05,8, 400 m pršno Horn 6:19,8, 800 m prosto: Crabbe 10:37,6, skoki s stolpa: Simalka. — Damsko prvenstvo: 110 y prosto: Madison 1:09,4, 400 m prosto: Madison 5:42,8, 800 m prosto: Madison 11:50,4, 1 milja prosto: Madison 24:45, 200 m hrbtno: Horn 3:04,4, 300 m mešano: Rauh 4:45,6, 200 m pršno: Rauh 3:13,6, 4 × 200 m prosto: Los Angeles AC 10:20,4, skoki 3 m: Coleman, skoki s stolpa: Coleman.

Poslužujte se za oglašanje »Jugoslovana« !

KONCESIONIRANO
ELEKTRO TEHNIČNO
PODJETJE
HAVLIČEK FRAN
LJUBLJANA - SV. PETRA C. 5 - TELEFON 3421

Kompletne inštalacije za električno luč, moč in hišne telefone. — Popravila vseh elektrotehničnih aparatov, specialnih motorjev i. t. d. 1924

Hranilnica Dravske banovine, Maribor

bo oddala v najem

več trgovskih lokalov

v svoji novozgrajeni palači na najprometnejšem mestu na oglu Slovenske in Gosposke ulice v Mariboru. — Interesenti dobijo potrebne informacije pri ravnateljstvu hranilnice in se naj javijo do 5. septembra t. l.

Oglejte si

okna, vrata, roleje na ljubljanskem velesejmu — Paviljon E, katere je razstavila tovarna gradbenega in umetnega mizarstva

Jožef Šenica, Ljubljana, Bežigrad, Tel. 28-71

Radio

Ljubljana, sobota, 29. avgusta. 11.00 Prenos otvoritve razstave »Ljubljana v jesen«. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Plošče. 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. 20.30 Operetni večer. Gdč. Zupanova in g. Burger pojeta s spremljevanjem salonskega kvinteta. 21.00 Slovenska glasba, izjava salonski kvintet. 22.00 Čas, dnevne vesti. 22.15 Salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Beograd, sobota, 29. avgusta. 11.35 Plošče. 12.35, Radio orkester. 13.30 Novice. 19.00 Plošče. 19.35 Radio orkester. 21.00 Violinski koncert. 21.40 Dnevne vesti. 22.30 Ciganska glasba.

Zagreb, sobota, 29. avgusta. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Dnevne vesti. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Klavirski koncert. 21.30 Dnevne vesti, vremenska napoved. 21.40 Plesna glasba.

Praga, sobota, 29. avgusta. 11.30 Plošče. 12.30 Bratislava. 16.30 Plošče. 18.25 Pesmi v 16. in 17. stoletju. 19.05 Narodne pesmi. 20.40 Komedija. 22.20 Moravska Ostrava.

Ljubljana, nedelja, 30. avgusta. 9.00 Jože Okorn: O čebelarstvu. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Plošče. 10.30 Versko predavanje, p. dr. Angeli Tominec. 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Dnevne vesti in plošče. 15.30 Tekma harmonikarjev in ansamblov (prenos z velesejma). 16.15 Veseloliga »Te modre oči« (St. Jakobski gled. oder. 16.45 Tekma harmonikarjev in ansamblov (prenos z velesejma). 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. 20.30 Revija ljubljanskih baritonov. (Sodelujejo baritonisti gg. Zagar, Deržaj, Premelj, Petrovič Tone in Roman, Rus, Jug). 21.30 Salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Beograd, nedelja, 30. avgusta. 9.00 Prenos uniatske božje službe. 10.30 Plošče. 11.00 Ciganska glasba. 12.30 Radio orkester. 13.30 Poročilo. 16.00 Narodne melodije. 17.00 Medicinsko predavanje. 17.15 Plošče. 18.00 Narodne pesmi. 20.00 Vokalni koncert. 21.00 Operetne arije. 22.20 Dnevne in športne vesti. 22.40 Sprehod po Evropi.

Zagreb, nedelja, 30. avgusta. 11.00 Plošče. 13.00 Kuhinja. 17.00 Popoldanski koncert akademskega kvarteta. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Radio orkester. 22.00 Dnevne in vremen. poročila. 22.10 Radio orkester.

Praga, nedelja, 30. avgusta. 7.00 Prenos iz Karlovih Varov. 8.30 Plošče. 9.00 Religiozna glasba. 10.20 Plošče. 12.05 Opoldanski koncert. 13.05 Plošče. 17.30 Plošče. 19.55 Poljudna glasba. 21.00 Večerni koncert. 22.15 Prenos iz kavarne.

Pohištvo

Spalnice iz trdega in mehkega lesa kakor tudi razno drugo pohištvo dobite **najceneje** pri

MATIJA ANDLOVIC

1506 LJUBLJANA, Komenskega ul. 94

Najnovjša brzo-likalnica. — Prvo- vrstni modni atelje

JOSIP BOC
LJUBLJANA
Kolodvorska 6

Vojaške

zadeve

pojasnjuje in rešuje najsigurneje in najceneje informacijska pisarna »Triglav«, Ljubljana, Pražakova ulica 8. 1929

Kregar Josip

mesni česarški mojster

Ljubljana, Kodeljevo 19, tel. št. 2696, prevzame po danih kakor tudi po lastnih načrtih zgradbe lesenih hiš, razna ostrejša za vile, palače, stolpnih streh, kupol, cerkvena ostrejša, balkone, vrtnice, razne industrijske stavbe, ladijska tla, razne lesene stropove, lesene stopnice in sploh vsa v to stroko spadajoča dela v izvršitve solidno in po najnižjih cenah. Se priporoča. 1722

Pleskanje ličanje

za stavbe in pohištva po najnižjih cenah in proti garanciji izvršuje točno in solidno

Mlinar Adolf
pleskar in ličar

Ljubljana, Gosposvska cesta 13 (Kotlizec) 1755

Telefon 2059

Premog

suha drva

Pogotnik, Bohoričeva ulica 5

Go ko

Pipenbacher

konces. šoferska šola. Ljubljana, Gosposvska cesta 12. Zahtevajte informacije. 1780

Logavice, roka-

vise, volna in

bombaž

saajoene in v velik

izbiri pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska

ulica in štiri kč.

Gospodarske vesti

× **Tovarna električnih žarnic v Pančevu.** V Pančevu je pričela obratovati novoustanovljena tovarna električnih žarnic »Tesla«. Člani tovarne so ugledni gospodarstveniki Beograda in Pančeva.

× **Mobilizacija našega železniškega parka za jesensko kampanjo.** Na podlagi podatkov prometnega ministrstva razpolagajo naše železnice z dovoljnim številom vagonov za izvozno sezijo. Od 1. avgusta dalje so naše železnice natovorile 101.299 vagonov, lanskega leta je znašalo to število 95.528 vagonov. Poleg tega razpolagajo naše železnice z neizkoriščenimi 13.699 vagoni, medtem ko je bilo lanskega leta v tem času na razpolago le 8.387 vagonov. Vsekakor bo železniški park, ki ga imamo na razpolago, zadovoljil tudi največja povpraševanja. Do sedaj je bilo natovorjenih 331 vagonov sli v 80 vagonov grozda. Za prevoz sli se poslužujejo letos naše železnice posebnih vagonov, ki so opredeljeni za rešetkami in ventilacije.

× **Prodaja drv.** Direkcija šum v Ljubljani odda na licitaciji dne 14. septembra 1931 po pismenih ponudbah večje količine bukovih drv. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Borzna poročila

dne 28. avgusta 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 28. avgusta. Amsterdam 2285-38 do 2292-22, Bruselj 790-48—792-84, Curih 1103-25 do 1106-55, Dunaj 796-53—798-93, London 275-45 do 276-27, Newyork 5656-92—5673-92, Pariz 222-22 do 222-88, Praga 167-80—168-30, Trst 296-43 do 297-33.

Zagreb, 28. avgusta. Amsterdam 2285-38 do 2292-22, Dunaj 796-53—798-93, Bruselj 790-48 do 792-84, London 275-45—276-27, Milan 296-43 do 297-33, Newyork kabel 56-6792—56-8492, Newyork ček 56-5692—56-7392, Pariz 222-22—222-88, Praga 167-50—168-30, Zürich 1103-25—1106-55.

Beograd, 28. avgusta. Amsterdam 2285-38 do 2292-22, Bruselj 790-48—792-84, Curih 1103-25 do 1106-55, Dunaj 796-53—798-93, London 275-45 do 276-27, Milan 296-43—297-33, Newyork ček 5656-92—5673-92, Newyork kabel 5667-92 do 5684-92, Pariz 222-22—222-88, Praga 167-80 do 168-30.

Dunaj, 28. avgusta. Bankverein 14, Dunav-Sava-Adria 11-51, Prioritete 89-05, Trbovlje 26-55.

Curih, 28. avgusta. Beograd 9-06, Pariz 20-145, London 24-965, Newyork 513-75, Bruselj 71-65, Milan 28-88, Madrid 46-50, Amsterdam 207-10, Berlin 121-80, Dunaj 72-20, Stockholm 137-525, Oslo 137-40, Kopenhagen 137-40, Sofija 3-72, Praga 15-21, Varšava 57-55, Budimpešta 90-025.

Vrednostni papirji

Zagreb, 28. avgusta. Državni papirji: 7% inv. pos. 72—75, vojna škoda ar. in kasa 339—340 (samo kasa 339—340), dec. 345 do 348, 4% agr. obv. 40—43-50, 7% Bler 69 do 70 (70), 8% Bler 78—80, 7% pos. hipot. b. 70-50—71, 6% begl. 55-50—56-50 (56). — Banke: Hrvatska 50 d., Praštediona 957-50—965, Union 150—155, Kredit 121—126, Jug 67—68, Ljublj. kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna banka 5450 d., Srbska 189-50—190-50, Ze-

maljska 115—116. — Industrija: Sečarana Osijek 210—216, Trboveljska 220—226, Slavonija —, Vevče 120—122, Narodna šum. 25 d., Guttmann 110 d., Slaveks 25—30, Danica 65 do 70, Drava 212-50—216, Osiječke lionice 220 blago, Isis 41 bl., Dubrovačka 300—320, Jadranka plovidba 480 bl.

Dunaj, 28. avgusta. Amsterdam 287-17, Atene 92-175, Beograd 12-5550, Bruselj 99-15, Bukarešta 4-2275, London 34-57, Madrid 65-50, Milan 37-245, Newyork 711-20, Pariz 27-90, Praga 21-071, Sofija 5-1545, Stockholm 190-15, Kopenhagen 190, Varšava 79-57, Curih 138-60.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 28. avgusta. 7% Blaire 66—67.

Newyork, 28. avgusta. 8% Blaire 72—73-50,

7% Blaire 65-75—66, 7% pos. DHB 63—65-50.

Zitna tržišča

Tendeca na ljubljanskem tržišču za koruza neenakomerna, brez prometa.

Novosadska in somborska borza radi praznika ne poslujeata.

Budimpešta, 28. avgusta. Tendeca: za koruza slabša, za ostalo ustaljena. Promet: tih. Pšenica: dec. 10-54—10-61 (10-53—10-54), mare 11-75 do 11-96 (11-83—11-84). Rž: dec. 10-77—10-82 10-75 do 10-77, mare 11-73—11-92 (11-85—11-87). Korusa: maj 12-63—12-68 (12-55—12-60).

V hotelu

„Bellevue“

Danes koncert. Jutri — Komarjeva nedelja — prireditve Glasb. društva „Zarja“. Ples do 2. ure zjutraj.

Zaloga „DOKO“ čevljev

se nahaja zopet

v Prešernovi ulici števil. 9

dvorišče.

Cenjenim odjemalcem priporočam ob najboljši in najcenejši postrežbi ročno izdelane čevlje, za katerih prvovrstno izdelavo jamčim. 1928

Iv. Čarman, »Doko«
PRESERNOVA ULICA 9.